

**Bruxelles, 30 septembrie 2025
(OR. en)**

13357/25

**RECH 413
COMPET 932
IND 379
MI 701**

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Data:	30 septembrie 2025
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	12821/25
Subiect:	Importanța cercetării și inovării pentru Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în fază de extindere – Concluzii ale Consiliului (aprobate la 30 septembrie 2025)

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului referitoare la *importanța cercetării și inovării pentru Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în fază de extindere*, aprobate de Consiliu în cadrul celei de a 4119-a reuniuni a sale, care a avut loc la 30 septembrie 2025.

**CONCLUZII ALE CONSILIULUI REFERITOARE LA IMPORTANȚA CERCETĂRII ȘI
INOVĂRII PENTRU STRATEGIA UE PRIVIND START-UPURILE ȘI
ÎNTEPRINDERILE ÎN FAZĂ DE EXTINDERE**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

REAMINTIND

- concluziile sale din 2 decembrie 2022¹ privind noua agendă europeană de inovare, recunoscând că start-upurile și IMM-urile inovatoare sunt actori-cheie în transformarea economiei europene și necesitatea de a îmbunătăți accesul la finanțare pentru întreprinderile în fază de extindere;
- concluziile sale din 23 mai 2024² privind consolidarea valorificării cunoștințelor ca instrument pentru o industrie rezilientă și competitivă și pentru autonomie strategică într-o economie deschisă în Europa;
- recomandarea sa referitoare la Agenda de politici privind SEC 2025-2027³, care stabilește acțiuni relevante pentru Strategia privind start-upurile și întreprinderile în fază de extindere, printre care valorificarea cunoștințelor, infrastructuri de cercetare și tehnologie, cariere în cercetare sustenabile, egalitatea de gen și incluziunea, transformarea industrială sau reforma evaluării cercetării;
- Concluziile Consiliului European din 26 iunie 2025⁴, care salută Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în fază de extindere a Comisiei și solicită demararea rapidă a lucrărilor de punere în aplicare.

LUÂND ACT DE

- raportul Letta din aprilie 2024 intitulat „Much more than a market” (Mult mai mult decât o piață), care subliniază necesitatea de a consolida sprijinul financiar acordat start-upurilor și întreprinderilor în fază de extindere;

¹ 15602/22.

² 10182/24.

³ JO C, C/2025/3593, 30.6.2025.

⁴ EUCO 12/25.

- raportul Draghi din septembrie 2024 intitulat „The future of European competitiveness” (Viitorul competitivității europene), care subliniază că Europa are mulți cercetători și antreprenori talentați, însă îi lipsește dinamismul necesar pentru a transpune ideile inovatoare în succese comerciale și trebuie să îmbunătățească condițiile pentru inovarea revoluționară în programele sale comune de C&I;
- raportul Heitor din octombrie 2024 intitulat „Align, Act, Accelerate” (Aliniere, acțiune, accelerare), care solicită stimularea competitivității Europei la nivel mondial prin promovarea cercetării, inovării și a întreprinderilor în fază de extindere care au impact, precum și evitând exodul inteligenței antreprenoriale și ratarea de oportunități pentru ecosistemul european local;
- rezultatele evaluării intermediare a programului Orizont Europa⁵ arată că, în pofida faptului că 20 % din finanțarea totală este alocată IMM-urilor, un deficit de finanțare persistent în faza de extindere rămâne o provocare, alături de valorificarea cunoștințelor.

UN ECOSISTEM AMBIȚIOS DE START-UPURI ȘI DE ÎNTREPRINDERI ÎN FAZĂ DE EXTINDERE PENTRU EUROPA

1. SALUTĂ Strategia privind start-upurile și întreprinderile în fază de extindere ca o etapă importantă în consolidarea competitivității europene și în stimularea inovării. SUBLINIAZĂ că sunt urgent necesare acțiuni concertate și îndrăznețe pentru a se elimina decalajul în materie de inovare față de concurenții de la nivel mondial și în interiorul Uniunii, pentru a se asigura în continuare un nivel ridicat de bunăstare, securitate economică și autonomie strategică, menținând în același timp o economie deschisă în Uniune. REAMINTEȘTE dinamica complexă a ecosistemelor de inovare, care necesită implicarea unui număr mare de actori de-a lungul lanțului valoric și existența de circuite de feedback funcționale de la inovatori la cercetare. SUBLINIAZĂ că realizarea de progrese în ceea ce privește politicile structurale și acțiunile SEC poate contribui substanțial la atingerea obiectivelor Strategiei privind start-upurile și întreprinderile în fază de extindere.
2. ÎNCURAJEAZĂ Comisia ca, în cooperare cu statele membre, să prezinte rapid definiții simple și practice pentru start-upuri, întreprinderi în fază de extindere, întreprinderi cu capitalizare medie, întreprinderi inovatoare și întreprinderi aflate în dificultate. RECUNOAȘTE importanța pe care viitoarele definiții o au pentru reglementare și finanțare. REAMINTEȘTE obiectivele ambițioase ale Comisiei de a reduce birocrăția legată de reglementări și cerințele de raportare, de a simplifica punerea în aplicare practică a acestora și de a reduce sarcinile administrative și economice în beneficiul părților interesate, în special al IMM-urilor.

⁵ 8526/25.

3. RECUNOAȘTE importanța pe care o abordare la nivelul întregii administrații o are pentru sprijinirea, atragerea și menținerea în Europa a start-upurilor și a întreprinderilor în fază de extindere, precum și pentru punerea în aplicare a strategiei. RECUNOAȘTE că multe dintre acțiunile stabilite în strategie depășesc domeniul cercetării și inovării (C&I) și vor fi dezvoltate în continuare prin alte acte, așa cum a propus Comisia. Ca urmare, focalizează aceste concluzii pe activitățile legate de C&I pentru a atrage atenția cuvenită asupra importanței acestui segment al lanțului valoric pentru punerea în aplicare a strategiei.

CREAREA UNEI FUNDAȚII SOLIDE PENTRU C&I

4. EVIDENȚIAZĂ că este important să se asigure previzibilitatea și coerența programelor de finanțare, a strategiilor și a reglementărilor pentru a oferi start-upurilor, întreprinderilor în fază de extindere și investitorilor un mediu generator de încredere, facilitând astfel planificarea pe termen lung. SUBLINIAZĂ că este nevoie să se stimuleze spiritul antreprenorial și disponibilitatea de a-și asuma riscuri, inclusiv dreptul de eșua și de a o lua de la capăt după eșec. ÎNCURAJEAZĂ start-upurile să urmărească obiective ambițioase de creștere și SOLICITĂ Uniunii și statelor membre să asigure condiții-cadru adecvate.
5. IA ACT de faptul că ecosistemele de cercetare și inovare solide generate de instituții de învățământ superior și organizații care desfășoară activități de cercetare joacă un rol important în sprijinirea creării și dezvoltării de start-upuri și de întreprinderi în fază de extindere prin asigurarea accesului la talente, la infrastructuri esențiale și la servicii conexe. ACCENTUEAZĂ faptul că aceste ecosisteme sunt esențiale pentru „păstrarea, ancorarea și extinderea” în Uniune a spin-offurilor universitare și a start-upurilor, în special a întreprinderilor din domeniul tehnologiei profunde. Colaborarea pe termen lung între instituțiile de învățământ superior și organizațiile care desfășoară activități de cercetare și industrie în astfel de ecosisteme permite valorificarea și transferul de cunoștințe. ÎNCURAJEAZĂ, printre altele, alianțele universităților europene să își consolideze activitățile legate de inovare și de valorificarea cunoștințelor.

6. RECUNOAȘTE că aplicarea normelor actuale privind ajutoarele de stat reprezintă o provocare pentru instituțiile de învățământ superior și organizațiile care desfășoară activități de cercetare în ceea ce privește sprijinirea start-upurilor care provin din ecosistemele lor, în special atunci când oferă acces la servicii și infrastructură sau când transferă drepturi de proprietate intelectuală acestor start-upuri. RECOMANDĂ Comisiei și statelor membre să caute soluții în actualul cadru de reglementare. SALUTĂ orientările suplimentare oferite de Comisie statelor membre în legătură cu punerea în aplicare a normelor privind ajutoarele de stat și SOLICITĂ ca aceste orientări să abordeze punerea în aplicare a normelor actuale privind ajutoarele de stat în relație cu instituțiile de învățământ superior și cu organizațiile care desfășoară activități de cercetare.
7. AFIRMĂ rolul central al instituțiilor de învățământ superior și al organizațiilor care desfășoară activități de cercetare în asigurarea unei cercetări de excelență și a unei educații de nivel mondial, stimulând în același timp inovarea prin sprijinirea transferului de cunoștințe și tehnologie și a antreprenoriatului. SUBLINIAZĂ rolul birourilor de transfer de cunoștințe și tehnologie dotate cu resurse suficiente în promovarea și sprijinirea colaborării dintre instituțiile de învățământ superior și organizațiile care desfășoară activități de cercetare și întreprinderi, precum și în transpunerea cercetării în inovații și în întreprinderi de tip spin-off pregătite pentru piață. IA ACT DE planurile Comisiei de a elabora un plan de acordare a licențelor, de împărțire a redevențelor și a veniturilor și de participare la capital pentru instituțiile de învățământ superior și organizațiile care desfășoară activități de cercetare, precum și pentru investitorii acestora atunci când comercializează proprietate intelectuală și creează întreprinderi de tip spin-off. INVITĂ Comisia să identifice mijloace de consolidare a exploatării rezultatelor cercetării finanțate prin programele UE în Uniune.

PROMOVAREA, ATRAGEREA ȘI PĂSTRAREA TALENTELOR ȘI COMPETENȚELOR

8. SALUTĂ accentul puternic pus pe talente și competențe în strategie și RECUNOAȘTE că un ecosistem solid de start-upuri și de întreprinderi în fază de extindere necesită o forță de muncă înalt calificată în domenii precum știința, tehnologia și ingineria, precum și competență juridică, comercială și financiară. ÎNCURAJEAZĂ statele membre și regiunile să sprijine instituțiile de învățământ superior și organizațiile care desfășoară activități de cercetare în consolidarea inovării și a competențelor antreprenoriale în cadrul programelor de învățământ și de formare, respectând în același timp libertatea academică, autonomia instituțională și competențele naționale. Eliminarea disparității de gen este esențială ca o chestiune de justiție socială și ca investiție strategică în competitivitatea și productivitatea Uniunii. SUBLINIAZĂ importanța promovării egalității de gen și a participării, a spiritului antreprenorial și a rolului de lider ale femeilor în domeniul inovării și în start-upuri. Competențele antreprenoriale și de inovare sunt relevante nu numai pentru studenți și personalul academic, ci și pentru personalul administrativ responsabil cu sprijinirea cercetării și inovării, a transferului de cunoștințe și a valorificării acestora în instituțiile de învățământ superior și în organizațiile care desfășoară activități de cercetare. ACCENTUEAZĂ necesitatea consolidării capacităților și a schimbului de experiență și de bune practici. OBSERVĂ că rețelele transnaționale ale instituțiilor de învățământ superior și ale organizațiilor care desfășoară activități de cercetare pot juca un rol esențial în atingerea acestor obiective. RECUNOAȘTE rolul Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) în acest context.

9. REAMINTEȘTE că provocarea constă nu numai în atragerea talentelor, ci și în promovarea și păstrarea lor în Uniune. SALUTĂ inițiativa „Choose Europe” (Alege Europa) a Comisiei și ÎNCURAJEAZĂ Comisia să se bazeze pe programele și instrumentele existente, cum ar fi ERASMUS+, Consiliul European pentru Cercetare (CEC), acțiunile Marie Skłodowska-Curie și EURAXESS, care completează competențele și inițiativele naționale și regionale. SUBLINIAZĂ că și cercetătorii din afara UE atrași de instituții de învățământ superior sau organizații care desfășoară activități de cercetare ar trebui să aibă acces la roluri antreprenoriale sau la locuri de muncă în start-upuri, în întreprinderi în fază de extindere sau în întreprinderi industriale mai mari care au nevoie de competențele lor tehnice. ESTE DE ACORD că cercetătorii trebuie recompensați de-a lungul carierei nu numai în funcție de numărul și impactul publicațiilor, ci și pentru valoarea științifică a eforturilor lor de transfer de cunoștințe și de valorificare a acestora, de comercializare a rezultatelor lor și de implicare în dialogul privind schimbul de cunoștințe cu factorii de decizie politică și cu cetățenii. RECUNOAȘTE importanța activității care se desfășoară în cadrul inițiativei Coaliției pentru promovarea evaluării cercetării (CoARA). SUBLINIAZĂ că aceste eforturi ar trebui continuate respectând măsuri adecvate de protecție a securității cercetării⁶. ÎNCURAJEAZĂ Comisia să se bazeze pe stimulentele existente pentru a recompensa cercetătorii în planul anunțat pentru un cadru de dezvoltare a carierei academice, cu condiția ca planul să fie pus în aplicare voluntar.

ACCESUL LA INFRASTRUCTURI ȘI CREAREA DE REȚELE DE ECOSISTEME

10. REITEREAZĂ importanța pe care existența de infrastructuri de cercetare și tehnologie de ultimă generație, vizibile și ușor accesibile o are pentru un ecosistem de C&I funcțional și competitiv în Uniune. SOLICITĂ Comisiei să utilizeze în mod optim cartografierea continuă a infrastructurilor și să comunice rezultatele pe o platformă ușor de utilizat și actualizată periodic. SALUTĂ propunerea privind Carta accesului utilizatorilor industriali, menită să faciliteze acordarea de sprijin de către Uniune și statele membre start-upurilor și întreprinderilor în fază de extindere pentru accesul la infrastructurile regionale, naționale sau transfrontaliere relevante și la serviciile conexe ale acestora. INVITĂ Comisia să formuleze propuneri privind modul în care Carta accesului ar trebui să fie pusă în aplicare la nivelul Uniunii, la nivel național și regional.

⁶ JO C, C/2024/3510, 30.5.2024.

11. SALUTĂ ideea de a consolida crearea de rețele și colaborarea dintre centrele europene pentru start-upuri și pentru întreprinderi în fază de extindere, pe baza inițiativelor existente, cum ar fi alianțele universităților europene și Rise Europe, Startup Europe și Alianța europeană a națiunilor pentru start-upuri (ESNA). RECUNOAȘTE că este nevoie de prioritizare și implicare la nivel național, regional și local pentru a promova și a menține aceste centre și REAMINTEȘTE necesitatea de a conecta văile de inovare regională din întreaga UE, așa cum este aceasta reflectată în Noua agendă europeană de inovare. ACCENTUEAZĂ contribuția importantă a finanțării private și publice la atingerea obiectivului de a aloca 3 % din PIB pentru C&D și ÎNCURAJEAZĂ întreprinderile industriale mai mari să colaboreze cu start-upurile și cu întreprinderile în fază de extindere și să stabilească relații de afaceri pentru a păstra inovarea autohtonă.
12. ÎNCURAJEAZĂ Comisia să profite de tehnologiile digitale pentru a promova interconectarea centrelor în întreaga Uniune. PROPUNE ca o rețea de centre să desfășoare următoarele activități de schimb de bune practici pentru a armoniza sprijinul acordat start-upurilor și întreprinderilor în fază de extindere din Uniune: dezvoltarea de ecosisteme de start-upuri și de întreprinderi în fază de extindere, colaborarea și inovarea deschisă între instituțiile de învățământ superior și organizațiile care desfășoară activități de cercetare și start-upuri, întreprinderile în fază de extindere și întreprinderile mai mari, partajarea datelor conform principiilor FAIR, gestionarea finanțării de tip *seed*, accesul la sistemele de finanțare ale Uniunii, naționale, regionale și locale și coordonarea acestora, precum și îmbunătățirea accesului la finanțare, inclusiv la finanțarea de risc. Rețeaua ar trebui să promoveze totodată adoptarea Cartei accesului pentru utilizatorii industriali și să ofere consiliere în legătură cu accesul la infrastructurile de cercetare și tehnologie, la gestionarea drepturilor de proprietate intelectuală și la normele aplicabile privind ajutoarele de stat. SUBLINIAZĂ că este important să se ofere, de asemenea, un sprijin bine direcționat IMM-urilor în ceea ce privește internaționalizarea acestora și accesul la piețele mondiale, așa cum a demonstrat rețeaua EUREKA.

13. RECUNOAȘTE importanța pe care spațiile de testare în materie de reglementare o au pentru facilitarea intrării inovațiilor pe piață prin sprijinirea start-upurilor și a întreprinderilor în curs de extindere inovatoare în dezvoltarea și testarea de noi idei, prin evaluarea conformității noilor tehnologii, produse și soluții cu reglementările, prin îmbunătățirea învățării în materie de reglementare, precum și prin emiterea de recomandări pentru depășirea obstacolelor în materie de reglementare. ÎNCURAJEAZĂ elaborarea, în viitoarea propunere de Act european pentru inovare, a unor norme clare, eficiente și nebirocratice pentru spațiile de testare în materie de reglementare, inclusiv pentru cele de la nivelul Uniunii, în concordanță cu instrumentele și standardele existente, cum ar fi DPI și protecția mediului. RECOMANDĂ Comisiei să elaboreze o metodologie și procese solide pentru punerea în aplicare rapidă și eficace a spațiilor de testare în materie de reglementare.

ELIMINAREA DECALAJELOR FINANCIARE DIN LANȚUL VALORIC

14. RECUNOAȘTE rolul Consiliului European pentru Inovare (CEI) în sprijinirea start-upurilor și a întreprinderilor în fază de extindere europene inovatoare și SALUTĂ simplificările anunțate ale normelor sale și IA ACT de intenția Comisiei de a se inspira din practici similare celor ale Agenției pentru proiecte de cercetare avansată (ARPA). ESTE DE ACORD cu faptul că deficitul de finanțare pentru extindere ar trebui redus cât mai curând posibil. IA ACT de raționamentul pe care se bazează crearea Fondului „Scale-up Europe”, care urmează să fie instituit ca parte a Fondului CEI în colaborare cu sectorul privat, pentru a contribui la reducerea deficitului de finanțare al întreprinderilor în fază de extindere din domeniul tehnologiei profunde. INVITĂ Comisia să furnizeze mai multe informații cu privire la Fondul „Scale-up Europe” și să îl poziționeze clar în peisajul general de finanțare, asigurând sinergii cu alte instrumente ale Uniunii, în special InvestEU, precum și cu instrumente naționale și regionale. INVITĂ Comisia să propună rapid configurația și structura de guvernare a Fondului „Scale-up Europe” și sursele sale de finanțare, precum și sectoarele strategice care urmează să fie sprijinite în actualul cadru financiar multianual (CFM), fără a aduce atingere negocierilor privind CFM post-2027.
15. RECUNOAȘTE că, în concordanță cu principiul subsidiarității, rundele inițiale de finanțare care vizează primele etape, de la idee până la crearea start-upului, ar trebui să fie acoperite la nivel național/regional/instituțional. INVITĂ Comisia, statele membre și autoritățile regionale să exploreze sinergii cu măsurile relevante ale politicii de coeziune.

16. INVITĂ Comisia să simplifice peisajul instrumentelor de finanțare și al platformelor de servicii pentru start-upuri și întreprinderile în fază de extindere, precum și peisajul instrumentelor de mobilitate pentru studenți, cercetători, antreprenori și lucrători în cadrul actualului CFM. INVITĂ Comisia să creeze o platformă unică pentru ca beneficiarii să identifice, să compare și să acceseze cea mai bună opțiune într-un mod eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor. Ar trebui integrate, în măsura posibilului, și informațiile privind programele naționale și condițiile de acces la acestea, precum și informațiile privind resursele, inclusiv capitalul de risc și alte investiții private pentru start-upuri și întreprinderile în fază de extindere. SUBLINIAZĂ că coordonarea cu părțile interesate relevante este esențială pentru a evita suprapunerile. RECOMANDĂ Comisiei să aibă în vedere introducerea posibilității unei validări a conceptului sau a unei validări de piață pentru toate proiectele relevante de C&I, finanțate de Uniune, și nu numai în cadrul CEC și CEI. ÎNCURAJEAZĂ Comisia să găsească noi metode de sensibilizare și de promovare a utilizării tehnologiilor inovatoare în sectorul public și în cel privat. PLEDEAZĂ pentru o utilizare mai proactivă a achizițiilor publice înainte de comercializare pentru a stabili interfețe între inovatori și achizitori din sectorul public și privat.

O PUNERE ÎN APLICARE ROBUSTĂ

17. INVITĂ Comisia, în colaborare cu statele membre, să identifice tendințele emergente, tehnologiile disruptive și disfuncționalitățile pieței în cadrul programelor Uniunii, naționale și regionale și să disemineze constatările în cadrul acestor programe. ÎNCURAJEAZĂ Comisia și statele membre să se angajeze într-un dialog strâns cu privire la viitoarele domenii strategice prioritare pentru programare, pe baza dovezilor obținute.
18. SALUTĂ anunțarea tabloului de bord european privind start-upurile și întreprinderile în fază de extindere, precum și setul de indicatori-cheie de performanță (ICP) și SPRIJINĂ explorarea sinergiilor cu cadrul de monitorizare al SEC și cu alte instrumente relevante. INVITĂ Comisia să includă defalcări sectoriale strategice pentru indicatorii-cheie de performanță, precum și indicatori care să reflecte contribuția instituțiilor de învățământ superior și a organizațiilor care desfășoară activități de cercetare. SUBLINIAZĂ importanța disponibilității datelor și a caracterului lor deschis, precum și a unor metodologii clare pentru colectarea lor. SOLICITĂ aplicarea unei ponderări în funcție de dimensiunea populației pentru a obține comparații optime între țări.

19. SOLICITĂ Comisiei să raporteze periodic statelor membre cu privire la punerea în aplicare a strategiei și INVITĂ Comisia și statele membre să creeze un mecanism adecvat de coordonare și monitorizare pentru strategia privind start-upurile și întreprinderile în fază de extindere, ținând seama de forurile existente, cum ar fi Forumul CEI, și urmărind obiectivul de a reduce sarcinile de raportare.
-